

1. BÖLÜM

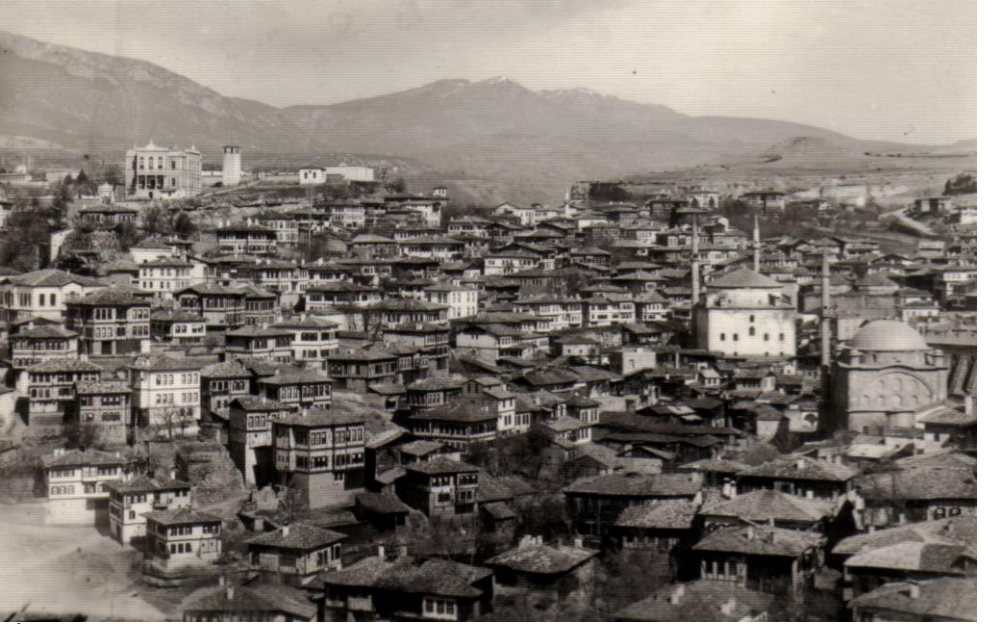
1970'LER BAŞINDA SAFRANBOLU

- **EVLER SATILİYOR,
DÜKKANLAR KAPANİYOR**
- **EKONOMİK VE SOSYAL YAŞANTI**
- **YENİ ARAYIŞLAR**
- **KAMU KURULUŞLARI VE
KAMU GÖREVLİLERİ**
- **SAFRANBOLU ADLİYESİ**
- **SAFRANBOLU BELEDİYESİ**
- **DÜNKÜ VE BUGÜNKÜ SAFRANBOLU**

1. BÖLÜM

1970'LER BAŞINDA SAFRANBOLU

Safranbolu, 1970'li yılların başında, 2000'li yıllar Safranbolu'sundan çok farklıdır. Ekonomik açıdan sürekli bir gerileme içindedir, içe kapanık sosyal bir yaşantı vardır, kültürel etkinlikler ise çok sınırlıdır.



İleriki yıllarda, “*Kendini koruyan kent*” ve “*Korumanın Başkent*” söylemleriyle ünlenecek Safranbolu'nun 1940'lı yıllarda genel görünümü

Türkiye’de ilk nüfus sayımının yapıldığı 1927 yılından itibaren 28 yıl boyunca, 1955 yılına kadar her yıl, yıllık ortalama olarak 34 kişi artan ve hep 5.000’ler düzeyinde kalan Safranbolu nüfusu, 1955 sayımında 6.155 iken, her yıl ortalama 421 kişi artarak 15 yıl sonra, 1970 nüfus sayımında 12.468’e ulaşmış bulunmaktadır.

Genellikle çok çocuklu ailelerden oluşmayan ve böylece sanki zorunlu bir nüfus planlaması yapıyormuşçasına nüfusu, geçmiş yıllarda Türkiye ortalamasının çok altında bir artış gösteren Safranbolu, artık bir yandan kalabalıklaşırken; öte yandan, Hastarla ve Kıranköy ile Harmanlar çevresinde de yeni yerleşim alanlarının filizlendiği gözlemlenmektedir.

• EVLER SATILYOR, DÜKKANLAR KAPANIYOR !

Biri “Şehir”de, diğeri “Bağlar”da olmak üzere iki evi olan Safranboluluların büyük bir kısmı, bugün “Çarşı” olarak adlandırılan, tarihsel merkezi oluşturan Şehir kesimindeki evlerini, 1970’ler başında veya daha önceki yıllarda elden çıkararak Bağlar’daki evlerini kargir olarak yeniden yapmak veya bir kooperatife üye olarak Kıranköy ile Bağlar arasında yeni bir ev sahibi olmak arzusundadır.

Şehir’deki eski ahşap evlerin satış bedelleri çok düşüktür; bu evlerin bakımından bıkmış, temizliğinin zorluğundan usanmış, onarımından yılmış ve bu nedenlerle günün modasına uyarak tuğla, çimento ve demirden yapıma kargir evlerde oturma özlemine girmiş Safranbolulular, evlerini yok pahasına da olsa satmağa hazırdır. Alıcılar ise sadece komşu ilçelerden değil, yurdun dört bir köşesinden gelip, Karabük’te çalışma olanağı bulsa da, konut edinme olanağı bulamayanlardır. Onlar sayesinde Safranbolu yeni yeni hemşehriler kazanmakta ve kent nüfusu hızlı bir artış sürecine girmiş bulunmaktadır. Daha ileriki yıllarda, tüm yurt düzeyinde kırsal kesimden, kente olan göçün ivme kazanmasıyla, Safranbolu kent nüfusu da, çok daha büyük oranlarda artacaktır.



Tabakhane yöresinden çok eski bir görünüm

1970’li yılların başında, bir Safranbolulu için en büyük mutluluk kaynağı, Karabük Demir Çelik İşletmelerine işçi olarak girebilmektir; böyle bir olanağa kavuşmak Milli Piyango’dan en büyük ikramiye çıkmasıyla eşdeğerdir ve aynı zamanda toplumsal bir üst statü kazanmakla da özdeşdir. Evlenecek gençler için en önemli referans ve geleceğe dönük en sağlam bir güvence, fabrikada işçi olabilmektir.

Çünkü, Türkiye’de 1961 Anayasasıyla getirilen toplu sözleşmeli ve grevli çalışma düzeni, yurdun her yerindekiler ve özellikle tüm kamu işletmelerindekiler gibi Demir-Çelik işçilerini de, Türkiye ortalamasının ve bu arada memurların çok üstünde bir ekonomik ve sosyal refah düzeyine

kavuşturmuştur. Sosyal Sigortalar Kurumu'nun o yıllarda, kooperatifler eliyle konut kredisi vermesi, işçilerin konut sorununun çözümünde çok önemli bir olanaktır. Karabük'te Beşbinevler ile Safranbolu'da Emek Mahallesi başta olmak üzere, çok sayıda yerleşim yeri, SSK kredilerinden yararlanılarak o yıllarda yapılmıştır veya yapılmaya başlanmıştır.

Esnaf ve zenaatkarların 1950'li yılların ortalarında başlayan ve artarak devam eden, çarşı'daki dükkanlarını kapatarak, Demir-Çelik fabrikalarında işçi olmak veya Karabük'te yeni dükkan açmak arzuları, 1970'li yılların başında Safranbolu'daki ticari hayatın çok büyük ölçüde sönmesine yol açmıştır. Karabük esnafının önemli bir kısmını, artık eski Safranbolu esnafı oluşturmaya başlamış ve bu arada, ekonomik olanakları daha uygun olanlar da, Safranbolu'daki dükkanlarını kapattıktan sonra, Karabük'te İstasyon civarı ile Hürriyet Caddesindeki yazihanelerinde demir tüccarı ve nakliyeciler olmuşlardır. Safranbolulu esnaf ve ticaret erbabının ikametgahı Safranbolu olsa da, işyerleri artık, genellikle Karabük'tedir.



1940'lı yıllarda Safranbolu'nun tarihsel kent merkezi (ŞEHİR)

● EKONOMİK VE SOSYAL YAŞANTI

Safranbolu halkı o yıllarda her tür ihtiyacını; en basit giyecek ve hatta yiyecek ihtiyaçlarını dahi, daha uygununu, daha çok çeşit arasından seçme olanağını bulabileceği inancıyla Karabük'ten sağlamaktadır. Ticari yönden Safranbolu, Karabük'ün uydusu durumundadır. Konumlar ve işlevler tersine dönmüş; Safranbolu, 30-35 yıl önce kendine bağlı Öğlebeli köyünün sadece 3-5 hanelik mahallesi olan Karabük'ün, sosyal ve ekonomik açıdan hinterlandı içinde kalmıştır. Fanatik Safranbolulular -onların arasında ben de

varım- bunun üzüntüsü içindedir. Bu yüzden zaman zaman, büyüklerinden dinledikleri, eski yıllara ilişkin kimi olayları ve sonuçlarını tartışırlar.

Örneğin, Karabük Demir Çelik Fabrikaları henüz kurulmadan önce, 1930'lu yılların ortalarında Ankara-Zonguldak demiryolu Karabük'e ulaştığında, orada yapılan istasyon binasının üstüne, başka yerlerde olduğu gibi en yakınındaki büyük yerleşim merkezi olan "Safranbolu" adı yazılmak istendiğinde, zamanın önde gelen Safranbolulularının ve özellikle Belediye yönetiminin, "istasyona temizlik işçisi ve zabıta memuru göndermek gerekir, nemeñaçatın (bize ne, nemize lazım), Safranbolu denilmesin" diyerek karşı çıktığı ve ayrıca Demir Çelik İşletmeleri yetkilileri, Yenişehir'in Karabük'te değil de, Safranbolu'da Kıranköy ile Arslanlar arasında kurulmasını istediklerinde de, "orası bizim Hastarla'mız, biz sonra ne yaparız, ne yeriz, aç kalırız" diye razı olmadıkları söylentileri sık sık gündeme getirilir. Ancak iş işten geçmiş, "atı alan Üsküdar'ı aşmış" olduğundan, sadece hayıflanmakla kalınır.

1970'li yılların başında, akşam olur olmaz Safranbolu'nun tarihsel çarşısı derin bir sessizliğe bürünmektedir; başta Kasaplarıçi kahvesi olmak üzere, birkaç kahveye arkadaşlarıyla buluşmak veya oyun oynamak için gelenler vardır. Bağlarda Kavaklar kahvesi ile Köyiçi'ndeki bir iki kahvede, özellikle namaz saatleri öncesi ve sonrasında mahalle sakinleri ile kimi gençler bir arada olabilmektedir.

Buna karşılık, Bağlar Arslanlar'da, Karabük Demir-Çelik İşletmeleri'ne ait İşçi Lokali, her akşam oldukça kalabalıktır; akşam yemekleri ve konukların ağırlanması için en uygun mekan orasıdır. Lokalin üst katı düğün salonudur; aynı yerde Safranboluluların her hafta "*Çarşamba toplantıları*" yapılmaktadır. Kaymakam, Savcı ve daire âmirleri gibi kamu görevlileri dışında, kimi esnaf ve ticaret erbabı ile serbest meslek sahiplerinin ve banka müdürlerinin katıldığı yemekli ve içkili bu toplantılarda, yerel ya da genel çeşitli konular tartışılmakta, şakalaşmalar, karşılıklı takılmalar olmakta; geçmiş anılar veya fıkralar anlatılmakta, şarkılar da söylenerek hoşça vakit geçirilmektedir; kimileri de, yemek sonrası oyuna oturmaktadır. Çarşamba toplantıları uzunca bir dönem sürdürülse de, geleneksel hale dönüştürülüp, daha sonraki yıllarda da devamı, her nedense sağlanamamıştır.

Kıranköy'de, 1970'li yıllarla birlikte, az da olsa bir canlılık ve hareketlilik başlamıştır. Kireççi Hüseyin ÖZER'in yeni yaptırdığı sinema salonunda, akşam seanslarında Safranboluluları tüm aile bireyleriyle birlikte görmek mümkündür. Televizyon yayınları Safranbolu'da henüz başlamadığı için, sinema halkın başlıca eğlencesidir. Bu arada, otomobili olanlar için, Karabük Yenişehir'deki Demir Çelik İşletmeleri'nin kışlık ve yazlık sinemaları da çok revaçtadır. Çünkü bu sinemalarda, Türkiye'ye yeni getirilen en son yabancı filmler, İstanbul sinemalarıyla birlikte hemen hemen aynı günlerde gösterime girmektedir.

Türkiye’de önce Anadol, sonra Murat marka yerli otomobil üretimi başlamış olduğundan, Safranbolu’da da özel otomobili olanlar çoğalmaktadır. Ayda 5.000 lira taksitle otomobil sahibi olunmaktadır. Benim de, 1971 yılı Ağustos’unda vergi, sigorta gibi tüm masraflar dahil 40.000 liraya sarı renkli, tek kapılı Anadol marka, kesintisiz 21 yıl kullanacağım bir otomobilim olmuştur.

Safranbolu’da şehir içi ulaşım Belediye otobüsleriyle gerçekleştirilmektedir. Safranbolu Belediyesi, Türkiye’de bir ilçe merkezinde, şehir içi otobüs işletmeciliğine ilk başlayan Belediyedir veya ilk başlayanlardan biridir. Safranbolu’da Belediye otobüsleri 1940’lı yılların başından beri hizmettedir. Safranbolu gibi, İl merkezlerinin çoğundan bile çok daha geniş bir alana yayılmış bir kent için, otobüs işletmeciliği çok önemli bir kamu hizmetidir.

Belediye otobüs işletmeciliği, o yıllarda halkın hiç veya en az yakınma konusu yaptığı bir hizmet alanıdır. Şehir’den ve Bağlar’dan otobüslerin hareket saatleri belirlenmiştir, tarifeye titizlikle uyulmaktadır.

1970’li yılların başında, Safranbolu yerlileri gibi, kamu görevlilerinin de büyük kısmı Bağlar’da oturmaktadır. O tarihlerde Cumartesi günleri de saat 13.00’e kadar çalışılmaktadır. Diğer günler mesai saatleri saat 9.00-12.00 ve 13.30-17.00 arasında olduğundan, saat 12.15 ve 17.15’de Şehir’den hareket eden Belediye otobüsleri memur servisi gibidir.



Akçasu Mahallesi (1940)

● YENİ ARAYIŞLAR

Özellikle, tarihsel çarşıdaki durgunluk, orada işyeri bulunanları yeni arayışlara yönlendirmektedir. Eylül/1970’de Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İhsan YENİGÜN’ün girişimiyle Kalealtı İlkokulu’nda, çarşıdaki esnaf ve tüccarlar bir toplantı yaparlar; bu toplantıya iki ay önce aynı yerde

yazıhane açan bir avukat olarak beni de çağırırlar.Toplantıda, Kıranköy'de veya Hastarla'da yeni bir çarşı oluşturulması amacıyla, benimle birlikte İhsan YENİGÜN, Erhan İNEGÖLLÜ, Nurettin ERGÜL, Abdi YALMAN ve İhsan ÖZTÜRK'ün kurucu üye oldukları bir kooperatif kurulmasına ve yasal işlemleri benim gerçekleştirmeme karar verilir.

Kooperatifin tüzel kişilik kazanmasına yönelik yasal prosedürü tamamlamamdan ve kurucu üyelerin ilk toplantıda beni başkan seçmelerinden sonra, kooperatifin yapacağı dükkan inşaatı için, kredi bulunabilmesi için Ankara gidilmesi uygun bulunur. O sırada iktidarda, 12 Mart 1971 Muhtırası'ndan sonra kurulan Nihat ERİM hükümeti vardır ve daha sonraki yıllar CHP saflarında yer alacak olan, Zonguldak AP Milletvekili, Bartın'lı Cahit KARAKAŞ Bayındırlık Bakanı'dır.

İhsan YENİGÜN, Ankara'da önce siyasal açıdan yakın ilişkiler içerisinde olduğu Sayın KARAKAŞ'la görüşülmesini önerir. Özel kaleminde kendisiyle görüşmek üzere onlarca kişi beklemesine karşın, İhsan YENİGÜN'ün görüşme istemi, özel kalem müdürünce kendisine iletildiğinde, Sayın Bakan hemen bizi içeri alır.

Cahit KARAKAŞ'a, kendisiyle ilk kez karşılaşan ⁽¹⁾ eski bir bürokrat olarak, ben saygıda kusur etmemeğe özen göstererek amacımızı anlatmaya çalışırken, yerel düzeyde de olsa, İhsan YENİGÜN'ün politikada uzun yılların deneyimine sahip olmanın rahatlığı içerisinde davranmasını ve örneğin, o sırada ikram edilen sigara ile yetinmeyip, Sayın KARAKAŞ'tan birkaç paket Meclis sigarası isteyebilmesini hiç unutamam. Böylece bir politikacının, bir Bakan karşısında, bir bürokrattan çok farklı olan davranış biçimine de ilk kez tanık olurum.

Sayın KARAKAŞ bizlere bir kısım vaatlerde bulunsa da, kurduğumuz kooperatif, ancak ben Belediye Başkanı olduktan sonra, Mehmet YİĞİT'in kooperatif başkanlığı döneminde, dükkanların yanı sıra konut yapmağa yönelik statü değişikliğine gidilmesini takiben arsa satın alabilecek, Bağ-Kur'un işyeri inşası için sağladığı kredi olanaklarından da, Kemal GÖKTUNA'nın çabalarıyla yararlanılarak, bugün "*Konak Çarşısı*" olarak bilinen 100 dükkan ve 100 konut, 1970'li yılların sonunda tamamlanabilecektir.

⁽¹⁾ Sayın KARAKAŞ'la bir sonraki karşılaşmam, CHP'ye geçip, 1973 seçimlerinde aday adayı sıfatıyla, ön seçim delegesi olduğum için yazıhaneme ziyarete geldiğinde oldu. O sırada kendisine, "*Siz hem Ömer AN için özel bir af kanunu çıkmasının öncüsü oluyorsunuz, hem de Safranbolu'dan oy istiyorsunuz*" dediğim aklıma geldikçe, kendi kendime utanırım. Haksızdım, duygusal davranmıştım. Bana verdiği, "*her ikisi birbirinden çok farklı*" yanıtıyla o haklıydı. Sayın KARAKAŞ'la ileriki yıllarda, yakın politik ilişkilerimin yanı sıra, kırgınlıklarım da oldu.

• KAMU KURULUŞLARI VE KAMU GÖREVLİLERİ

Kaymakamlık, 1976 yılında yanan veya yakılan Kale'deki tarihi Hükümet Konağı'ndadır; kamu kuruluşlarının tamamının yanı sıra, Safranbolu'daki T.C.Ziraat ve T.İş Bankaları ile Demirbank ve Anadolu Bankası'nın Şubeleri de Şehir'de, çarşı içindedir. İleriki yıllarda, ilk kez çarşı dışında, Yapı Kredi Bankası, Kıranköy'de Özer Sineması'nın karşısındaki köşede şube açacaktır.

1970'li yıllarda Safranbolu'da görev yapan Kaymakamlar, kendilerinden önceki Kaymakamlardan 1940'lı yılların başında görevde olan Bekir Suphi AKTAN, son yıllarında görevde bulunan Niyazi AKI ve 1950'li yılların ikinci yarısında görev yapan Sadri ARTUÇ gibi, hizmetleri ve ilginç kişilikleriyle belleklerde iz bırakamadıklarından, bugün Safranbolulularca anımsanamamaktadırlar. Adıgeçenlerle benzer nitelikteki Kaymakamları Safranbolu'da görebilmek için, 1980'li yılların başında Muzaffer ECEMİŞ'i, 1990'lı yılların başında Yavuz ERKMEN'i, ortalarında Muammer AKSOY'u ve 2000'li yılların başında da Celal ULUSOY'u beklemek gerekecektir.



Geçmiş yıllar Safranbolu'sundan bir başka kesit'

Safranbolulular her zaman olduğu gibi, o yıllarda da tüm kamu görevlilerine karşı çok ilgili ve saygılıdır. Kamu görevlileri de onlara karşı benzer tutum ve davranışlar içersindedir. Aslında Safranbolu'ya dışardan atanan memurlar için “ *Safranbolu'ya geliyorum diye ağlar, oradan başka yere*

naklediğinde de, Safranbolu'dan gidiyorum diye ağlar” sözü boş yere söylenmiş, hoş bir tekerleme değildir; bir gerçeğin ifadesidir.

İlçedeki memurların önemli bir kısmı Safranboluludur. Bunlar arasında Tahrirat Katibi (*Kaymakamlık Yazı İşleri Müdürü*) Yılmaz ARSOY ile Tapu Memuru Baki AYTAN ve Nüfus Memuru Mustafa Al, halkın en çok ilişkili olduğu kamu hizmet birimlerinin başında bulunmakla, hemşehrilerinin sorunlarının çözümünde yanlarında ve yardımındadırlar. İleriki yıllarda aynı işlevi, Nüfus Memuru olarak Hikmet OĞUZ ve Tahrirat Katibi olarak da Zehra KUŞ üstlenmiş ve başarıyla yürütmüş olacaktır.

Çaycuma'lı İbrahim UZALDI, Özel İdare Memuru'dur. Orman İşletme Şefi, Lütfi AKÇAKAYA"dır. Kendisi, 1950'li yılların ikinci yarısında öğrenci yurdundan, 1960'lı yılların başında da, görevli olduğum Erzurum'da köy envanterlerini hazırlama çalışmalarından arkadaşım olan Ulvi'nin ağabeyi olup, uzun yıllardır Safranbolu'dadır. Sevilen sayılan bir kamu görevlisidir; Safranbolu'nun ardından Karabük Orman İşletmesi'ndeki son görevinden emekli olunca Safranbolu'ya yerleşecek, Safranbolulu olacaktır. Aynı yıllarda İlköğretim Müfettişi olan Ali EFE'nin de Safranbolu'da herkesle yakın ilişkileri vardır; emekliliğinde o da Safranbolu'da yerleşmeyi yeğleyecektir.

1945-46 yılında Kalealtı İlkokulu'nda Başöğretmenim ve sınıf öğretmenim, öğretmenlerin öğretmeni Mustafa SEVİNÇ, 1971 yılında emekli olunca Bağlar İlkokulu Müdürlüğü'ne atanan Cemal ÜNAL, bu görevini başarıyla yürütmekte, tüm etkinliklerde ve özellikle Bayram Törenlerinde ön planda yer almaktadır.. Ziraatçı Emin Amca olarak bilinen, öğretmen Emin TOKER de artık emeklidir.

Halk Eğitim Merkezi Müdürü Mustafa UZUN ile saygıdeğer öğretmenler Bayram YILDIRIM, Hamdi ÜNVER, Muhsin ALTIOK, Mustafa KILIÇ, Mehmet Hilmi SERTEL ve Ortaokul'da benim, Bağlar İlkokulu'nda kızımın öğretmeni Nezihe AYCAN başta olmak üzere, Safranbolu öğretmenleri, genellikle Atatürk ilke ve devrimlerini özümsemiş kişilikleriyle bilinmektedir. Yetiştirme Yurdu Müdürü Mehmet KEPEZ ile ileriki yıllarda Atatürkçü Düşünce Derneği'nin en etkin yetkililerinden, öğretmen Halil ÖNDER de toplumsal görüşleriyle saygın konumdaki eğitimcilerdir. Safranbolu Lisesi ise, Müdür Sedat ÖZENER yönetiminde, çağdaş değer yargılarını benimsemiş, çok yetenekli bir öğretim kadrosuna sahiptir.

Eczacı Erhan İNEGÖLLÜ'nün ağabeyi İrfan İNEGÖLLÜ İlçe Ziraat Teknisyeni'dir. Çalışkan bir kişidir, Safranbolu'da Veteriner Hekim yoktur; Hayvan Sağlık Memuru bu görevi yürütmektedir. 2000'li yıllara kadar görevinde kalarak Safranbolu'daki en kıdemli memur unvanını kazanan İbrahim CEBECİ, 1970'li yılların öncesinden itibaren Tekel İdaresi'nin başındadır. Önce Asmazlar Konağı, sonra Kireççi'nin sinema salonu Tekel

deposu olarak kullanılmış, çalışma odasının duvarları aldığı takdirnamelerle süslü İbrahim CEBECİ, ileriki yıllarda Hükümet Konağı yanındaki Tekel binasının yapımı için, kendi Genel Müdürlüğü ile Belediye nezdinde büyük çaba gösterecektir.

Hükümet Tabibi Dr. Ahmet TÜRKMEN ile Hastanede görevli Uzman Dr. Yaşar DERTSAVAR, kamu görevlisi doktorlar olup, aynı zamanda serbest hekimlik de yapmaktadırlar. Safranbolu'da başka doktor yoktur; Karabük'te özel muayenehanesi olan doktorların hastaları arasında, Safranbolu'dan gidenlerin sayısı bir hayli fazladır.

● SAFRANBOLU ADLİYESİ

Adliye, Kale'deki Hükümet Konağı'nın alt katındadır. Safranbolu asayiş yönünden önemli adli olaylara sahne olmayan, sakin bir kenttir. Ceza mahkemelerinde genellikle basit müessir fiil ve orman davaları; hukuk mahkemelerinde ise, henüz kadastro yapılmadığından taşınmaz mal davaları yoğunluktadır. Cumhuriyet Savcısı Abdullah Aytekin BATTAL; Savcı Yardımcısı, Bulak'lı hemşehrimiz, halen avukat, Safranbolu Ortaokulu'nun ilk öğrencilerinden, 51 numaralı sınıf arkadaşım Yılmaz ÖZTÜRK'tür. Her ikisi de güvenilir kişilikleriyle tanınmakta ve sevilmektedir. Hasan Fehmi ÖZSAN Ceza Yargıç; aynı zamanda Sulh Mahkemelerinde de görevli Şeref ŞİŞMANER Sorgu Yargıç'dır. Her iki yargıç da saygın kişilikleriyle anımsanmaktadır.

İş hacmi en yoğun olan Asliye Hukuk Mahkemesi olup, Yargıç Behçet (BARAN) RAMAZANBEYOĞLU'dur. Savcılık yaptıktan sonra, yargıçlığa geçen Sayın RAMAZANBEYOĞLU kendine özgü nitelikleriyle bilinmektedir. Belediye Başkanlığımın ilk aylarında kendisinin yerine Hukuk Yargıçlığı'na atanan Ferman KIBRISCIKLİ'ya ilişkin bir sorumu, Avukat Şemsettin AYKOL, *"Kızıltan, yeni hakim her dosyayı okumuş olarak duruşmaya çıkıyor, çok çalışkan, çok bilgili ve ilgili, çok süratli karar veriyor"* diyerek yanıtlayacaktır.

O yıllar, İcra Memuru Sabahattin AÇIKALIN, Mahkeme Başkatibi ise, Halil GÖKÇINAR'dır. Başkatip, aynı zamanda Safranbolu Noter Vekilliği görevini de yürütmektedir. Halil GÖKÇINAR'dan sonra aynı görevleri, Karabük'ten Safranbolu'ya atanan Kazım ÖZGÜNDEN üstlenecektir. Ceza Mahkemelerinin Zabıt Katibi Mustafa TUNCAY, Hukuk Mahkemelerinki ise Mehmet ÖZCAN'dır. Bu memurların hepsi de icra, noter ve mahkeme kalemi işlemlerinde kendilerini yetiştirmiş, iş sahipleri ve avukatlar tarafından sevilen, başarılı ve saygın kişilerdir.

Safranbolu'da avukat olmadığı veya yasanın öngördüğü sayıda avukat bulunmadığı için davalara, dava takipçileri de girebilmektedir. Safranbolu Adliyesindeki davalarda tarafların vekaletini, büroları Karabük'te

bulunan avukatlar ile Safranbolulu dava takipçileri Muslubeyoğlu Mustafa AYKOL, Vasfi BÜBEROĞLU ve Abdi YALMAN üstlenmektedir.

Safranbolu'nun Bucak'ı olan Karabük'ün 1953 yılında İlçe olmasını takiben, başta Abdi KARAKAŞOĞLU olmak üzere Safranbolulu avukatlar bürolarını Karabük'e taşımışlar, Şemsettin AYKOL gibi daha sonraki yıllarda avukatlığa başlayanlar da Karabük'te büro açmağı yeğlemişlerdir.

Daha sonra, Safranbolu'da ilk kez 1970 Temmuz'unda avukatlık bürosu benim tarafımdan açılmış; ileriki yıllarda da, önce Fatma (TOKER) ATEŞ, daha sonraları Mehmet BASMACI, ortaokuldan sınıf arkadaşım Hulusi YAZICIOĞLU ve Yaşar KILIÇ gibi meslektaşlarım, Safranbolu'da avukatlığa başlamışlardır.



Gümüş semtinden bakıldığında Kıranköy sırtlarının eski görünümü

● SAFRANBOLU BELEDİYESİ

Belediye, çarşı içindeki, biblo görünümlü ilginç bir yapıya sahip bulunan eski binasında hizmet vermektedir. 1970'li yılların başında Safranbolu Belediyesi, yasaların verdiği görevlerinin tamamını kendi personeliyle bizzat yürütmeğe çalışmaktadır. Bugün özel sektöre devredilen veya Belediye ilgi alanı dışına çıkartılan temizlik, mezbaha ve elektrik dağıtım ve aydınlatma hizmetleri ile şehir içi otobüs işletmeciliği Belediye'nin uhdesindedir.

Belediye Başkanı Ömer AN'dır; Belediye sadece, günlük rutin hizmetleri yürütmeğe çalışmakta, yeni bir atılım, yeni bir çalışma programı gündemde bulunmamaktadır. Bunda, Sayın Başkan'ın karıştığı talihsiz bir olay nedeniyle, hakkında bir hayli uzun süren ve cezalandırılmasıyla sonuçlanan adli kovuşturma yapılması da önemli bir etkidir. Ancak, anılan olayla ilgili olarak, Ömer AN ve bir zabıta memuru için, 17.07.1972 tarih, 1614

sayılı “Özel Af Kanunu”nun çıkartılması, Belediye Başkanının siyasal gücünün ve ağırlığının bir göstergesidir. Görevi başında bulunmadığı zamanlar Başkanlığa, Anadolu Bankası Şube Müdürü İsmail EKER vekalet etmekte; var olan sorunları çözüme kavuşturabilmenin çabası içinde olmaktadır.

Belediye idari işlerinin başında Belediye Başkatiibi Hulusi ZEREN vardır. 1974 yılından itibaren Belediye Meclisi üyesi olarak birlikte çalışmak ve yakından tanımak fırsatı bulduğum Sayın ZEREN, çalışkanlığı ve dürüst kişiliğiyle bilinir. Elektrik işletmesinin tüm işleri Osman Usta'nın (Osman GÜLAY) yönetimindedir, Safranbolu'ya elektriğin geldiği 1949 yılından itibaren, emekli olduğu 1970'li yılların sonuna kadar Osman Usta, Safranbolu elektrik şebekesinin başındaki teknik görevlidir; büyük beceri ve yetenek sahibi, gerçek bir ustadır.

• DÜNKÜ VE BUGÜNKÜ SAFRANBOLU

1970'li yılların başında Safranbolu'nun ekonomik ve sosyal yaşantısının genel görünümü ve kamu kurumları ile orada görevli olanlarla ilgili değerlendirmeler sonrasında, kısaca şu gerçeklere de özellikle değinilmelidir: O yıllarda Safranbolu, sadece Safranbolulularca bilinmekte, hem Safranbolulularca ve hem de başkalarınca, o sırada Türkiye'de mevcut 500 dolaylarındaki ilçelerden herhangi biri olarak kabullenilmektedir. Tarihsel ve kültürel varlıklarının değerinin bilinmesi ve hatta tanınması bir yana, genellikle Safranbolulular, Şair Hayalî'nin “*Şu mahiler ki, (balıklar) derya içredir deryayı bilmezler*” dizesinde dile getirdiği bir konumdadır.

30 küsur yıl öncesinin Safranbolu'sunu tanıtmaya ayrılan bu bölüme, daha fazla uzatmadan, Safranbolu Hizmet Birliği'nin yayınladığı “*Müze Kent-SAFRANBOLU Gazetesi*”nin Nisan/1996 tarihli ve 3 sayılı nüshasında yer alan, “*Dün ve Bugün*” başlıklı yazımdan aktaracağım aşağıdaki paragraflarla son veriyorum.

“Dün, başka kentlerde bulunulduğu sırada, çok sık karşılaşılan “Nerelisiniz siz?” sorusu, “Safranboluluyum” diye yanıtlandığında, hemen ardından “Safranbolu nerede?” diye ikinci bir soru mutlaka gelir ve “Karabük'ün yakınında” denilirse, bu sorgulama son bulurdu. Bugün, “Yaa...,demek Safranbolulusunuz, aman ne güzel” cümleleri ile başlayan ve “Geçen hafta sonu oradaydık; hayran kaldık” ya da “Görmeyi çok arzu ediyorum; ne olur bana yardımcı olun” sözleri ile devam eden duygular ve arzular dile getiriliyor.

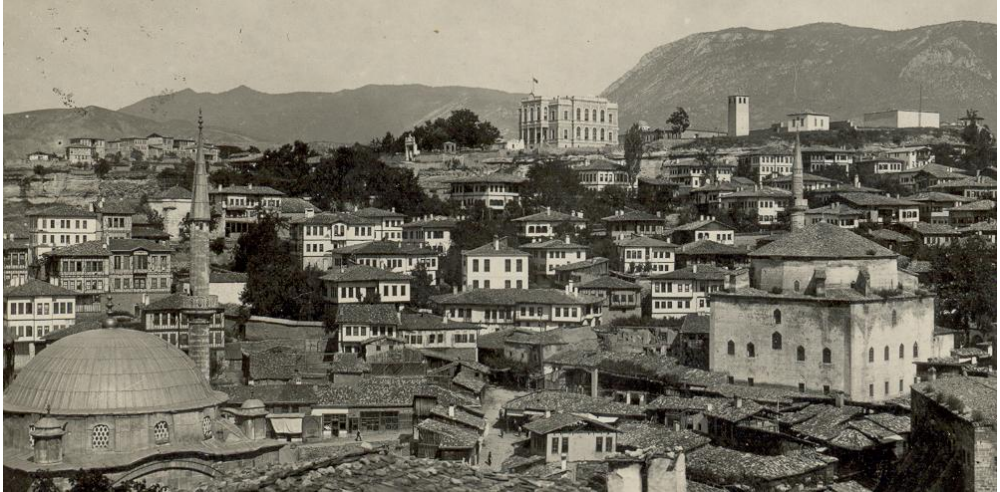
Dünkü Safranbolu'yu, Karabük'ün yakınında diyerek tanıtabilmeye çabalama dönemi geride kaldı; bugün Safranbolu'nun İli olmanın, Karabük'e önem ve özellik kazandırdığı yeni bir döneme girildi. Dün, Safranbolu mimarlık mirasını ve kültürel değerlerini korumak ve gelecek

kuşaklara taşıyabilmek için bir çok cephede savaş vermek gerekiyordu; bugün Safranbolu'nun "Dünya Miras Listesi"nde yer almış olmasının, haklı övünç ve kıvancı yaşanıyor.

Dün, Çarşı'da ekonomik yaşam bitmiştir denilirken, bugün turizm firmalarının gezi programlarında Safranbolu özel bir yer alıyor; hafta sonları ve bayram tatillerinde gelenler, çarşı sokaklarında omuz omuza yol alabiliyor. Dünkü kamulaştırmalarla açılan alanlarda, bugün araba park edecek boş bir yer bulamamaktan yakınılıyor.

Dünün Arasta'sı, eski yemenici ustalarının çekiç seslerine özlem duyulan bir virane iken, bugün çok ilginç bir alış veriş merkezi olarak gözlemleniyor. Dün, ata yadigarı baba ocağı evler yok pahasına satılıyordu, bugün "Ah, neden sattık; paraya da hiç ihtiyacımız yoktu" diyenler oluyor. Dünkü gazetelerde hep "satılık ev" ilanları vardı, bugünlerde "satılık ya da kiralık ev araniyor" ilanları yer alıyor .Dün "Koruma da ne imiş, eskiler yıkılsın; dileyen, dilediği yere gökdelenler diksin" diyenler alkışlanıyordu. Bugün baba evini veya satın aldığı, ya da kiraladığı evi pansiyon yaparak para kazananlar kıskanılıyor. Özetle, dün dikilen fidanlar, bugün meyve veriyor.

Düнкüler, Safranbolu'nun önce Türkiye'nin, sonra dünyanın gündemine girmesini başardılar. Bugünküler, gündemde kalması ve daha ön sıralara çıkması için, kamu görevlileri ve özel girişimciler olarak yoğun çaba gösteriyorlar. Düнкüler, bugünküleri kutluyor, şükranlarını sunuyor."



Dünün Safranbolu'sundan bir başka görünüm